

Dure taal

Filosoferen met kinderen met 'Het land van de grote woordfabriek'

© Fabien van der Ham | www.filosovaardig.nl

Leuk dat je wilt gaan filosoferen met je kinderen of klas. Filosoferen is niet moeilijk, het is hooguit even wennen want als volwassene mag je nu eens niet je mening geven. Het gaat om het denken van de kinderen en om hun antwoorden. Het enige wat jij als begeleider mag doen, is vragen stellen en beurten geven. Het zal beslist mooie gesprekken opleveren, die soms kort en soms lang duren.

Het is wel belangrijk dat de kinderen steeds argumenten geven bij hun antwoorden. Dit kun je stimuleren met doorvraagvragen als:

- Hoe weet je dat?
- Wie bepaalt dat?
- Zou het ook anders kunnen zitten?
- Is dat altijd zo?
- Kun je een voorbeeld geven?
- Bestaat daar een regel voor?

Lees eventueel ter voorbereiding eerst de gratis mini-cursus filosoferen met kinderen op www.filosovaardig.nl/mini-cursus

Over het boek

In het land van de grote woordfabriek moet je betalen voor woorden. Heb je geen geld? Dan heb je daar dus maar weinig te zeggen.

Toch wil Florian aan Siebelle laten weten wat hij voor haar voelt. Het valt niet mee maar op een dag heeft hij toch een paar mooie woorden weten te vinden.

Vraag het gratis
kennismakingspakket
filosoferen met kinderen aan op
www.filosovaardig.nl/downloads

Dromerig en romantisch boek dat jonge kinderen laat nadenken over taal. Wat zijn belangrijke woorden? Moeten woorden van iedereen zijn? Het is leuk om daar na het voorlezen samen over na te denken.

Doelgroep

Groep 2 t/m 4

Thema

De waarde van woorden

Vorbereiding voor de leerkracht/ouder

Zorg dat het spel Denkdobbelen klaar staat of als je dat niet hebt dat je drie kleuren papier klaar hebt liggen waar je kleine briefjes van hebt gesneden.

Start

Lees het boek voor.

Napraten

Met de Vertel eens methode van Alain Chambers kun je na het voorlezen napraten over het verhaal. Gebruik daarvoor deze hoofdvragen uit deze methode:

Wat vond je leuk, mooi, of goed aan dit boek?

Wat vond je niet leuk, mooi of goed aan dit boek?

Wat vond je moeilijk of onduidelijk?

Wat was het belangrijkste onderwerp van het boek?

Filosoferen

Vraag dan wat de kinderen van een wereld waarin je zou moeten betalen voor woorden vinden. Wat zouden de voordelen zijn? Wat zouden de nadelen zijn? Heeft iedereen recht op alle woorden?

Je kunt vervolgens vragen welke woorden duur zouden zijn of moeten zijn. Zouden de mooie woorden de dure woorden zijn? In het echt zijn het immers vaak ook de mooie dingen die

Vraag het gratis
kennismakingspakket
filosoferen met kinderen aan op
www.filosovaardig.nl/downloads

duur zijn. Of zouden juist de lelijke woorden duur zijn? Want wat zou er gebeuren als het woord 'pesten' heel duur zou zijn?

Je zult in dit gesprek merken dat sommige kinderen heel praktisch denken, en denken dat woorden als geld, goud, auto, vliegtuig geld zouden kosten want deze dingen zijn ook echt duur.

Er zijn dus meerdere antwoorden en denkpaden mogelijk. Bespreek ze allemaal serieus.

Afrondende verwerkingsopdracht

Denk aan het eind van het gesprek zogenaamd hardop na en zeg:

Maar... als je in dit land moet betalen voor woorden, dan kun je dus ook heel rijk worden door zelf woorden te maken. En als we nou allemaal lievige woorden maken, dan wil Florian ze misschien wel kopen.

Werkwijze

Verdeel de klas in groepjes.

Zorg dat elk groepje drie kleuren papier (rood, groen en blauw) hebben, of een exemplaar van het spel Denkdobbelen.

Stap 1: woorden invullen

Schrijf op de wolken van het spelbord of op de gekleurde papiertjes bepaalde woorden op volgens onderstaande instructie.

Rode wolk of papiertje: bijzondere zelfstandig naamwoorden die feestelijk klinken of met liefkozen te maken hebben

Bijvoorbeeld spetter, knots, friemel, aai, knuffel, knus, knal, bliksem, etc.

Groene wolk of papiertje: lieve bijvoeglijke naamwoorden

Bijvoorbeeld lief, mooi, zacht, warm, kleurig, etc.

Blauwe wolk of papiertje: dingen die je mooi aan iemand kunt vinden

Bijvoorbeeld lach, ogen, lippen, benen, etc.

De gele wolk van het spelbord Denkdobbelen kun je leeg laten.

Vraag het gratis
kennismakingspakket
filosoferen met kinderen aan op
www.filosovaardig.nl/downloads

Stap 2: woorden combineren

Combineer nu de woorden van de verschillende wolken of de verschillende kleurtjes papier.

Schrijf de nieuwe woorden die iedereen mooi vindt op het bord. Of laat de kinderen deze in hun 'woordschatkist' uit de bijlage schrijven.

Er ontstaan woorden als: spettermooilach, knotsliefogen, friemelliefippen, aaiwarmbenen, etc.

Bepaal hoe duur de woorden moeten worden.

Tip

Met het spel Denkdobbelen kun je nog veel meer creatieve activiteiten doen. Bijvoorbeeld tekenen, toneelspelen, dichten, verhalen schrijven, beweegspelletjes doen, uitvindingen maken en nog --veel meer. Bovendien kun je met het spel makkelijk gesprekstof voor filosofische gesprekken creëren. Op de bijbehorende website staan meer dan 30 activiteiten beschreven. Via de Webshop Kinderfilosofie kun je een voordelig multipack kopen met 23% korting op vijf spellen voor 85 euro. Dan kun je kinderen in groepjes laten Denkdobbelen.

Bijlage 1

